Схвалено
Рішенням педагогічної ради
коледжу
Протокол № 1 від 29.08.2018 р.

Затверджено
Директор Технічного коледжу
Луцького НТУ
_____О.О.Герасимчук
«_____» _____ 2018 р.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ЗА ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ У ТЕХНІЧНОМУ КОЛЕДЖІ ЛУЦЬКОГО НТУ

Погоджено
Студентська профспілкова
організація коледжу
_____О.С.Давидюк

Погоджено
Профспілковий комітет працівників
коледжу
_____Л.П.Філюк

Положення про організацію внутрішнього контролю за освітнім процесом у Технічному коледжі Луцького НТУ/ О.О.Герасимчук, Т.П. Радіщук. - Луцьк: ТК Луцького НТУ, 2018 — 24с.

Укладач: О.О.Герасимчук, к.т.н., доцент, директор коледжу.

Відповідальний за випуск: Т.П. Радіщук, к.е.н., доцент, викладач-методист, заступник директора з навчальної роботи ТК Луцького НТУ.

Розглянуто і схвалено навчально-методичною радою Технічного коледжу Луцького національного технічного університету (протокол № 1 від 29.08.2018 р.)

Затверджено педагогічною радою Технічного коледжу Луцького національного технічного університету, протокол № 1 від "30" серпня 2018 р.

Дане Положення розкриває систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, як складової стратегічного управління, її рівні, форми і методи внутрішньоколеджівського контролю, алгоритм його здійснення у Технічному коледжі Луцького НТУ.

©Луцьк, 2018 р.

Зміст

Загальні положення	4
Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності у коледжі	6
Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти у коледжі	8
Рівні внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти	9
Форми і методи внутрішньоколеджівського контролю	14
Алгоритм здійснення внутрішньоколеджівського контролю	19
Оформлення результатів внутрішньоколеджівського контролю	21
Прикінцеві положення	23

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ЗА ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ У ТЕХНІЧНОМУ КОЛЕДЖІ ЛУЦЬКОГО НТУ

Загальні положення

Положення розроблено на підставі Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту» та на принципах, викладених у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти і національному стандарті України «Системи управління якістю» ДСТУ ISO 9001:2009.

Систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності у Технічному коледжі Луцького НТУ розроблено згідно з принципами:

- відповідності європейським та національним стандартам якості вищої освіти;
- автономії вищого навчального закладу, який несе відповідальність за *забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти*;
- процесного підходу;
- здійснення моніторингу якості;
- системного підходу, який передбачає управління якістю на усіх стадіях *освітнього процесу*;
- постійного підвищення якості;
- залучення студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості;
- *відкритості інформації на усіх етапах забезпечення якості*.

Система передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності: затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- *підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти;-*
- посилення кадрового потенціалу коледжу;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти;
- *розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління* освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність коледжу.

Метою внутрішньо коледжівського контролю є створення системи діагностики стану функціонування і динаміки розвитку навчального закладу для виявлення та попередження факторів і умов, які негативно впливають на виконання ним покладених повноважень.

Завдання внутрішньоколеджівського контролю:

- здійснення контролю виконання чинного законодавства в галузі освіти,

нормативних документів органів управління освітою вищого рівня та рішень органів державно-громадського самоврядування коледжу;

- виявлення випадків порушень і невиконання законодавчих та інших нормативно-правових актів, уживання заходів для їх припинення;
- аналіз причин, що лежать в основі порушень, уживання заходів для їх попередження;
- аналіз та експертна оцінка ефективності результатів діяльності педагогічних працівників;
- вивчення результатів педагогічної діяльності, виявлення позитивних і негативних тенденцій в організації освітнього процесу та розробка на цій основі пропозицій з поширення передового педагогічного досвіду й усунення негативних тенденцій;
- збір інформації, її обробка й накопичення для підготовки проектів рішень;
- аналіз результатів реалізації наказів і розпоряджень по коледжу;
- надання методичної допомоги педагогічним працівникам у процесі контролю.

Функції внутрішньоколеджівського контролю:

- інформаційно-аналітична;
- контрольно-діагностична;
- колективно-регулятивна.

Зміст внутрішньоколеджівського контролю:

- виконання Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту»;
- використання методичного забезпечення в освітньому процесі;
- реалізація затверджених освітніх програм і навчальних планів, дотримання затверджених навчальних графіків;
- ведення коледжівської документації (плани, журнали навчальних занять, конспекти студентів, журнали керівників навчальних груп тощо);
- рівень навчальних досягнень студентів, якості освіти;
- дотримання Положення про організацію освітнього процесу у ТК Луцького НТУ, правил внутрішнього трудового розпорядку й інших локальних актів коледжу;
- дотримання порядку проведення проміжної та підсумкової атестації студентів і поточного контролю їхньої успішності;
- робота методичних комісій, бібліотеки;
- реалізація виховних програм та їх результативність;
- організація харчування та медичного обслуговування студентів;
- охорона життя та здоров'я учасників освітнього процесу;
- виконання прийнятих колективних рішень, нормативних актів;
- стан методичної роботи;
- інші питання в рамках компетенції адміністрації коледжу.

Підстави для проведення контролю:

- заява педагогічного працівника на атестацію;
- плановість контролю;
- перевірка стану справ для підготовки управлінських рішень;
- звертання фізичних та юридичних осіб із приводу порушень у галузі освіти.

Положення про внутрішньоколеджівський контроль затверджується педагогічною радою, яка має право вносити зміни і доповнення.

Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності у коледжі

Якість освітньої діяльності у коледжі - це рівень організації освітнього процесу у коледжі, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

Структура внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності (ОД) у коледжі (рис.1) передбачає взаємопов'язаність та взаємообумовленість ОД усіх суб'єктів освітнього процесу.

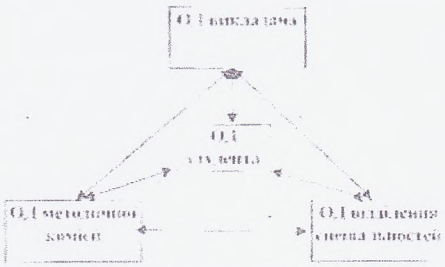

Рис. 1. Система контролю якості освітньої діяльності (ОД) у ТК Луцького НТУ (стрілками позначено спрямованість контрольних процедур)

Освітня діяльність передбачає:

- повагу й увагу до розмаїтості студентів та їхніх потреб, що уможливить формування гнучких навчальних траєкторій;
- впровадження гнучких дидактичних систем;
- розвиток у студента самостійності, незалежності (активної суб'єктності) із забезпеченням належного наставництва і підтримки з боку викладача;
- розвиток взаємоповаги у стосунках студента і викладача;
- наявність належних процедур реагування на студентські скарги.

Якість викладацького складу є провідним критерієм якості освітньої діяльності коледжу і передбачає:

- справедливі та прозорі процедури набору і розвитку викладацького складу;
- заохочення наукової діяльності викладачів для посилення зв'язку між освітою та дослідженнями;
- заохочення застосування інноваційних методів викладання та нових педагогічних технологій.

Контроль якості освітньої діяльності здійснюється на різних рівнях з метою здійснення поетапного періодичного оцінювання кваліфікації здобувачів вищої

освіти та педагогічних працівників. Форми його реалізації визначаються залежно від рівня (табл. 1).

Таблиця 1. Рівні та форми контролю якості освітньої діяльності:

Рівні	Форми					
	Відкриті заняття	Взаємо відвідування	Контрольні відвідування	Експертне оцінювання	Анкетування	Само оцінювання
Студент	XXXXX				XXXX	XXXX
Викладач		XXXXX				XXXX
Методична комісія	XXXXX	XXXXX	XXXXXXX	XXXXXX		XXXX
Відділення спеціальностей	XXXXX		XXXXXXX	XXXXXX		
Дирекція			XXXXXXX	XXXXXX	XXXX .	

Відкриті заняття проводяться з метою оцінювання якості та методики проведення навчального заняття, виявлення передового досвіду викладання, обміну досвідом, оцінювання впливу якості викладання на результати освіти тощо. Відкриті заняття є формою презентації педагогічної майстерності викладача. Студенти є безпосередніми учасниками відкритих занять, у зв'язку із чим їх представники можуть бути запрошені на засідання циклової комісії, де відбувається обговорення, їм надається право ініціювати проведення публічного обговорення якості освітньої діяльності викладача і/або циклової комісії. Проведення відкритих занять регламентується чинним у коледжі Положенням про відкрите заняття.

Взаємо відвідування практикуються з метою взаємного контролю, переймання професійного досвіду колег і вдосконалення педагогічної майстерності викладачів. Головним завданням взаємо відвідувань є формування методичних шкіл. Графік взаємо відвідувань на кожен семестр затверджує голова циклової комісії; результати фіксуються у спеціально заведеному журналі та обговорюються на засіданні циклової комісії.

Контрольні відвідування здійснює один фахівець - директор, заступник директора з навчальної, заступник директора з навчально-виховної роботи, завідувач відділення, особа, якій ними делеговано такі повноваження - з метою виявлення реального стану та рівня виконання викладачем посадових обов'язків. Результати контрольних відвідувань обговорюють з викладачем, а за необхідності - із головою циклової комісії чи на засіданні циклової комісії.

Експертне оцінювання якості викладання проводиться за наявності конфліктних ситуацій, пов'язаних з діяльністю викладача. Експертне оцінювання якості викладання може бути ініційоване представниками органів студентського самоврядування. Для проведення експертного оцінювання з викладачів методичної комісії чи осіб, яким делеговані повноваження проводити оцінювання, створюється комісія.

Анкетування студентів здійснюється з метою оцінювання ступеня

задоволеності вимог студентів до якості освітньої діяльності на різних рівнях. Представники органів студентського самоврядування можуть ініціювати проведення анкетування, його тематику, бути задіяними у формуванні змісту анкет.

Само оцінювання здійснюють викладач/циклова комісія самостійно шляхом визначення результативності виконаних навчальної, методичної, організаційної та інших видів робіт, передбачених індивідуальним навчальним планом/планом роботи методичної комісії, за звітний період. Результати самооцінювання викладача розглядаються та затверджуються на засіданні циклова комісії в кінці навчального року; звіт циклова комісії - на відповідному засіданні педагогічної ради коледжу.

Провідними механізмами дієвості внутрішньої системи забезпечення якості *щодо якості освітньої діяльності в коледжі є:*

- забезпечення виконання законодавчих, нормативно-правових актів при проведенні конкурсного відбору педагогічних працівників;
- дієвість принципів академічної чесності;
- *наявність та дієвість формальної процедури подання апеляції студентами.*

Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти у коледжі

Якість вищої освіти у коледжі - це рівень набутих студентом компетентностей відповідно до стандартів вищої освіти.

Структура внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти у коледжі (рис. 2) передбачає узгодженість дієвості двох підсистем (освітньої та управлінської) щодо формування внутрішніх параметрів якості.

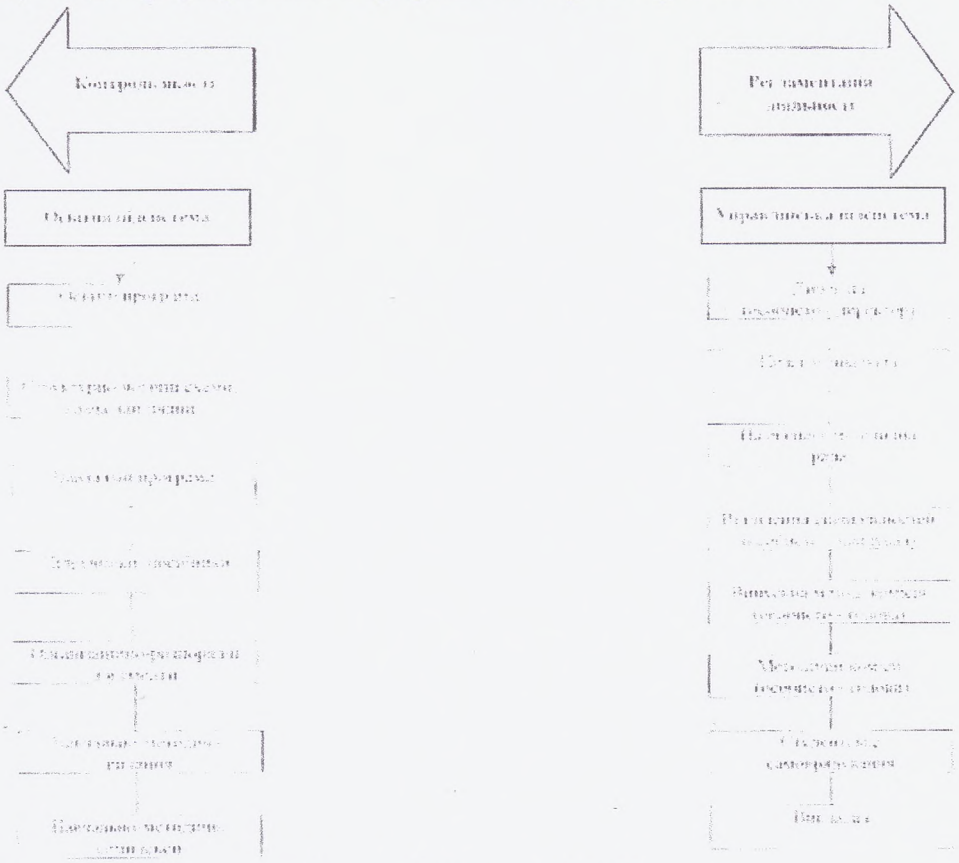

Рис.2. Система якості вищої освіти у ТК Луцького НТУ

Право регулювання коледжем якості вищої освіти випливає з наданої автономії, що полягає у самостійності, незалежності та відповідальності коледжу у прийнятті рішень щодо розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, внутрішнього управління, самостійного добору і розстановки кадрів у Межах, встановлених Законом України «Про вищу освіту».

Освітня (освітньо-професійна) програма (ОПП) відповідає вимогам стандарту вищої освіти, затвердженого для кожного рівня вищої освіти у межах кожної спеціальності.

ОПП є документом для опублікування на сайті коледжу в загальному доступі.

Структурно-логічні схеми підготовки, навчальні плани, навчальні програми, *навчально-методичні комплекси розробляються відповідно до критеріїв якості*, встановлених стандартами вищої освіти, ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти, Положенням про організацію освітнього процесу у ТК Луцького НТУ.

Підручники, посібники, інші навчально-методичні видання розробляються відповідно до «Положення про порядок підготовки і видання навчальної літератури у Луцькому національному технічному університеті».

Якісні критерії розробки організаційно-розпорядчих видань обумовлюються інструкцією з діловодства.

Освітня підсистема якості вищої освіти у коледжі забезпечує змістову складову ліцензування та акредитації спеціальностей.

Управлінська підсистема якості вищої освіти у коледжі включає коледжівський управління на рівні відділення спеціальностей, циклової комісії, студентський та викладацький рівні.

Створювана внутрішня система забезпечення якості в майбутньому передбачає можливість сертифікації системи управління якістю за стандартом ISO 9001.

Рівні внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти

Коледжівський рівень контролю за якістю вищої освіти реалізується директором коледжу, заступниками директора, педагогічною та навчально-методичною радами.

Коледжівський рівень контролю за якістю вищої освіти передбачає загальну організацію освітнього процесу відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту».

Повноваження директора коледжу, дирекції (як робочого та дорадчого органу) регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у ТК Луцького НТУ та відповідним положенням.

Повноваження Педагогічної ради коледжу у сфері контролю якості вищої освіти:

- визначає стратегію і перспективні напрями розвитку освітньої, виховної та інноваційної діяльності коледжу;
- визначає систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, оцінює освітню та педагогічну діяльність структурних підрозділів;
- не рідше як один раз на півроку розглядає питання, пов'язані з якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти у коледжі, у відділеннях спеціальностей, у методичних комісіях;
- затверджує освітньо-професійні програми та навчальні плани для рівня молодшого спеціаліста спеціальності;
- ухвалює рішення з питань організації освітнього процесу;
- оптимізує структуру коледжу шляхом здійснення організації, реорганізації чи ліквідації структурних підрозділів коледжу;

Повноваження навчально-методичної ради визначаються відповідним положенням.

Шляхами реалізації коледжівської функції забезпечення якості вищої освіти є:

- укладення та впровадження Кодексу честі коледжу;
- здійснення ефективного управління освітнім процесом через інформаційні системи;
- здійснення систематичних планових та, за потреби, позапланових перевірок циклових комісій та відділень спеціальностей;
- забезпечення звітності керівників усіх структурних підрозділів, причетних до формування якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- *організація та підтримка взаємного контролю за якістю освітньої діяльності* (дотримання графіку відкритих занять, стимулювання кращих педагогічних працівників);
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників, у тому числі - *організація закордонних стажувань;*
- проведення директорських контрольних робіт як етапу оцінювання кваліфікації здобувачів вищої освіти (згідно з Положенням про директорський контроль якості навчання студентів ТК Луцького НТУ);
- *проведення щорічного моніторингу організації та якості освітньої діяльності;*
- тощо.

Внутрішня система забезпечення якості на рівні відділень спеціальностей реалізується завідувачами відділень.

Права завідувача відділення у сфері контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти, крім загальних, що стосуються усіх педагогічних працівників, передбачають:

- загальну організацію освітнього процесу у відділенні спеціальностей, *планування та реалізацію заходів внутрішнього контролю та аналіз їх ефективності;*

- забезпечення умов для зовнішнього контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти;
- контроль за організацією освітнього процесу цикловими комісіями: формуванням навчального навантаження циклових комісій, якістю розподілу навантаження між викладачами, готовністю навчально- методичної документації та номенклатури справ циклових комісій;
- забезпечення виконання організаційно-розпорядчих документів коледжівського рівня;
- систематичний контроль за дотриманням графіка освітнього процесу, розкладу занять викладачами і студентами відділення спеціальностей;
- контроль за дотриманням вимог до оформлення результатів поточного та підсумкового контролю, аналіз цих результатів;
- співпрацю з органами студентського самоврядування у сфері контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти;
- організаційно-методичне забезпечення формування індивідуальної освітньої траєкторії студента.

Права та обов'язки завідувача відділення у сфері контролю якості освітньої діяльності та якості вищої освіти регулюються Положенням про організацію освітнього процесу у ТК Луцького НТУ, Правилами внутрішнього розпорядку, Положенням про відділення спеціальностей ТК Луцького НТУ.

Шляхами реалізації функції контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти на рівні відділення є:

- формування, спільно з випускаючими цикловими комісіями, освітньо-професійних програм, структурно-логічних схем, навчальних та робочих навчальних планів за спеціальностями;
- участь у процесах ліцензування й акредитації;
- перевірка якості організації освітнього процесу цикловими комісіями, якості навчально-методичного забезпечення;
- відвідування відкритих занять завідувачами відділень спеціальностей;
- організація звітів голів циклових комісій на педагогічній раді коледжу не менше одного разу за навчальний рік;
- організація та проведення контрольних заходів, у тому числі підсумкового контролю, проведення ККР, директорських контрольних робіт тощо;
- контроль за наявністю необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі - самостійної роботи студентів за кожною освітньою програмою;
- збір відомостей та укладання звітності за результатами проведених контрольних заходів;
- забезпечення перевірки кваліфікаційних студентських робіт (проектів) на наявність плагіату;

- практичне забезпечення тісної взаємодії з органами студентського самоврядування;
- інші.

Контроль на рівні циклових комісій реалізується головами циклових комісій.

Права голови циклової комісії у сфері контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти, крім загальних, що стосуються усіх педагогічних працівників, передбачають:

- забезпечення організації освітнього процесу у цикловій комісії;
- контроль за виконанням навчальних планів і програм навчальних дисциплін, графіку навчального процесу, розкладу занять;
- контроль за якістю викладання навчальних дисциплін;
- контроль за виконанням індивідуальних планів викладачів;
- контроль за періодичністю підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- забезпечення формування та реалізації освітніх програм, зокрема, організація, забезпечення та керівництво самостійною роботою студентів (наявність методичного забезпечення, засобів інформування про ресурси, співпраця з методичним кабінетом, бібліотекою, тощо);
- забезпечення виконання організаційно-розпорядчих документів коледжівського рівня;
- збір та узагальнення контрольних показників щодо якості освітньої діяльності студентів і викладачів;
- забезпечення проведення внутрішніх та зовнішніх заходів контролю та моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- права та обов'язки голови циклової комісії у сфері контролю якості освітньої діяльності та якості вищої освіти регулюються Положенням про організацію освітнього процесу у ТК Луцького НТУ, Правилами внутрішнього розпорядку, Положенням про циклову комісію ТК Луцького НТУ, умовами контракту.

Шляхами реалізації функції контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти головами циклових комісій є:

- розробка освітніх програм, навчальних та робочих програм навчальних дисциплін за спеціальностями - для випускових циклових комісій;
- забезпечення підготовки викладачами навчальних та робочих програм навчальних дисциплін відповідно до стандартів вищої освіти, формування навчально-методичних комплексів для кожної дисципліни циклової комісії;
- перевірка виконання індивідуальних планів викладачів, проведення річних звітів викладачів на засіданнях циклових комісій, відображення цього у протоколах засідань циклових комісій;
- контрольні відвідування занять кожного викладача протягом навчального року з охопленням перевіркою усіх видів навчальної роботи (лекції, практичні та

лабораторні заняття, семінари, консультації тощо). Відвідування занять кожного викладача проводяться не менше, ніж один раз на семестр. Висновки відвідування фіксуються головою циклових комісії у журналі контрольних та взаємних відвідувань циклових комісії;

- контроль за проведенням відкритих занять, їх обговоренням на засіданнях циклових комісій;
- практичне забезпечення тісної взаємодії з студентськими органами самоврядування;
- забезпечення перевірки курсових робіт (проектів) на наявність плагіату;
- тощо.

Студентський рівень контролю реалізується органами студентською самоврядування та студентами завдяки здійсненню низки моніторингових та контрольних заходів.

Права органів студентського самоврядування у сфері контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти передбачають:

- участь в управлінні коледжем шляхом, встановленим та закріпленим у Положенні про організацію освітнього процесу у ТК Луцького НТУ, Положенні про студентське самоврядування у ТК Луцького НТУ;
- участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу;
- участь у заходах (процесах) із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- внесення пропозицій щодо змісту освітніх програм;
- ініціювання проведення заходів коледжівського, на рівні відділення спеціальностей щодо якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- забезпечення фактичної реалізації заходів щодо академічної чесності;
- тощо.

Шляхами реалізації студентами функції контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти є:

- безпосередня задіяність в освітньому процесі, виконання вимог освітньої програми, самоконтроль;
- контроль за академічною чесністю як у студентському, так і у викладацькому середовищі;
- формування індивідуальної освітньої траєкторії відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ТК Луцького НТУ;
- участь у проведенні внутрішніх та зовнішніх заходів з контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти, у тому числі — моніторингового характеру;
- ініціювання проведення публічного обговорення якості освітньої діяльності викладача і/або циклової комісії.

Повноваження органів студентського самоврядування щодо внутрішньої системи забезпечення якості регламентуються Положенням про студентське самоврядування у ТК Луцького НТУ.

Викладацький рівень контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти реалізується педагогічними працівниками відповідно до їх посадових обов'язків.

Права та обов'язки викладачів у сфері контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти передбачають:

- участь в управлінні коледжем;
- забезпечення викладання навчальних дисциплін освітньо-професійних програми за спеціальністю на належному науково-теоретичному і методичному рівні;
- підвищення професійного рівня шляхом підвищення кваліфікації, стажування, у тому числі за кордоном;
- вільний вибір методів та засобів навчання, що забезпечують належну якість освітньої діяльності та якість вищої освіти.

Права та обов'язки викладачів у сфері контролю якості освітньої діяльності та якості вищої освіти регулюються Положенням про організацію освітнього процесу у ТК Луцького НТУ, Правилами внутрішнього розпорядку, Положенням про циклову комісію КПЕК Луцького НТУ, умовами контракту.

Шляхами реалізації викладачами функції контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти є:

- безпосередня задіяність в освітньому процесі, забезпечення виконання вимог освітньої програми, самоконтроль;
- забезпечення та проведення вимірювань якості освітньої діяльності і якості вищої освіти як здобувачів вищої освіти, так і власних;
- дотримання норм педагогічної етики;
- участь у проведенні внутрішніх та зовнішніх заходів з контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти, в тому числі — моніторингового характеру;
- проведення відкритих занять;
- участь у взаємо відвідуваннях. Висновки з цих заходів фіксуються у журналі контрольних та взаємних відвідувань циклової комісії.

Форми і методи внутрішньоколеджівського контролю

Внутрішньоколеджівський контроль здійснюється у двох формах:

- особистнісно-індивідуальний контроль здійснює особисто член адміністрації;
- колективний контроль здійснює група перевіряючих.

З метою глибокого вивчення стану навчання та виховання у коледжі використовуються такі види контролю:

За метою:

- діагностичний;
- коригуючий;
- регулюючий.

За змістом:

- тематичний;
- проблемний;
- фронтальний

За об'єктом:

- персональний;
- групово-предметний;
- предметно-груповий;
- загальноколеджівський

За ознакою послідовності:

- упереджувальний;
- поточний; -проміжний
- підсумковий.

За періодичністю:

- епізодичний:
- вибірковий;
- цілісний

За функцією:

- оглядово-
- ознайомлюючий;
- попереджувальний;
- систематизуючий;
- узагальнюючий.

Форми контролю за метою вивчення

Діагностичний контроль. Педагогічне діагностування викладачів передбачає вивчення стану роботи одного або групи викладачів для встановлення позитивної чи негативної тенденції, розкриття причин їхнього виникнення, вироблення рекомендацій щодо приведення усієї підсистеми в нормальні умови функціонування.

Коригуючий контроль. Передбачає на основі діагностування освітнього процесу для підвищення ефективності роботи викладачів оперативно вносити зміни в структуру навчальних занять, у підходи до вибору засобів досягнення освітніх завдань.

Регулюючий контроль. Регулювання в системі контролю передбачає внесення відповідних змін у плани й дії колективу з різних причин (поява нового підручника, *навчального кабінету, нової програми).*

Форми контролю за змістом

Тематичний контроль. Ця форма контролю безпосередньо пов'язана з вивченням стану викладання навчальних дисциплін у коледжі.

Завдання: перевірка вивчення найбільш складних і важливих тем або розділів навчальних дисциплін із метою допомоги педагогічному колективу успішно вирішувати дидактичні й виховні питання.

Проблемний контроль. Головна мета — відповідність організації навчальних занять *сучасним досягненням педагогічної й психологічної наук, а також*

передовому педагогічному досвіду. Вибір проблематики робіт викладачів, що пов'язана з темою роботи усього педагогічного колективу, тематикою педагогічної ради.

Фронтальний контроль. Фронтальний контроль дозволяє вивчити систему роботи одного викладача; колективний досвід роботи циклової, методичної комісії; групи викладачів, які працюють в одній групі, колективний досвід роботи педагогів коледжу.

Форми контролю за об'єктами вивчення

Персональний контроль. Під час персонального контролю дирекція коледжу вивчає роботу одного викладача. Методика організації персонального контролю залежить від ряду факторів: мети, спостереження, рівня педагогічної майстерності •викладача, аспекту- вивчення його роботи, а також від кількісного складу викладачів коледжу.

Групово-предметний контроль. Передбачає вивчення діяльності великої групи викладачів, які ведуть навчально-виховну роботу зі студентами однієї групи (система опитування, робота над помилками, забезпечення єдиних вимог до характеру та обсягу домашніх завдань).

Предметно-груповий контроль. Передбачає вивчення стану роботи групи *викладачів однієї дисципліни у різних групах. Головне завдання цієї форми* контролю — за допомогою порівняння методики й техніки проведення занять різних викладачів з одного і того самого предмета визначити найбільш раціональні методичні прийоми, види роботи, засоби виховного впливу на студентів, значно покращити якість викладання, допомогти головам циклових методичних комісій правильно підійти до планування підвищення кваліфікації викладачів, до організації обміну досвідом.

Загальноколеджівський контроль. Це форма вивчення стану роботи педагогічного колективу. Вона застосовується, головним чином, для підведення підсумків навчального року: якості підготовки випускників коледжу, стану успішності та якості знань, умінь і навичок студентів у даному навчальному році, організації предметних гуртків, підготовки циклових методичних комісій коледжу до перевідних і випускних екзаменів, стану ведення журналів навчальних занять у коледжі, роботи керівників груп із батьками студентів (зміст, форми, результативність), стану мовного режиму у коледжі.

Форми контролю за функцією

Оглядово-ознайомлюючий контроль. Дозволяє виявити професійний рівень, на якому працює викладач або весь педагогічний колектив (будь- яка його частина), створити загальне враження про роботу викладачів- початківців.

Фронтально-оглядовий контроль. Мета: з'ясувати, на якому професійному рівні починається і закінчується навчальний рік кожного члена педколективу.

Робота циклових методичних комісій на початок навчального року (вересень):

- план роботи циклової, методичної комісії;
- якість навчально-методичної роботи, що запланована;
- стан навчально-наочних посібників, технічних засобів навчання;
- поповнення матеріально-технічної бази навчальних кабінетів, комплексного методичного забезпечення дисциплін.

Підготовка викладача до початку навчального року:

- наявність, якість і стан календарно-тематичного планування;
- обсяги, якість навчально-методичної роботи, що планується;
- наявність, якість дидактичного роздаткового матеріалу.

Предметно-узагальнюючий контроль. Перевірка роботи викладачів одного предмета:

- комплексу методичного забезпечення занять;
- відповідність методичного забезпечення занять навчальному плану та програмі;
- виконання навчального плану і програми;
- рівень знань студентів із предмета;
- використання активних методів навчання;
- якість ведення коледжівської документації;
- комплекс методичного забезпечення дисципліни та матеріально-технічна база кабінету;
- організація й ефективність методичної роботи;
- вивчення та використання передового досвіду;
- надання методичної допомоги.

Фронтально-персональний контроль.

Аналіз роботи циклової комісії:

- виконання плану циклової методичної комісії;
- актуальність питань, які розглядаються;
- систематизація наочних посібників;
- якість підготовки до занять (лаборантом, викладачем).

Аналіз роботи викладача:

- вивчення системи роботи викладача;
- наявність робочої програми та комплексу методичного забезпечення заняття;
- стан та відповідність комплексу методичного забезпечення заняття навчальному плану, програмі;
- виконання навчального плану, програми;
- якість ведення коледжівської документації;
- робота викладача у цикловій методичній комісії;

- організація позааудиторної роботи;
- рівень знань, умінь та навичок студентів;
- організація індивідуальної роботи з студентами на заняттях і в позааудиторний час;
- надання методичної допомоги викладачу.

Попереджувально-тематичний контроль:

- наявність комплексів методичного забезпечення дисципліни, їхня якість;
- науково-теоретичний рівень викладання дисципліни;
- методика опитування та робота з невстигаючими;
- форми і методи обліку знань, умінь, навичок;
- критерії оцінювання, якість знань студентів і стан навчальної дисципліни;
- урахування індивідуальних здібностей студентів;
- методика викладу нового матеріалу;
- методика повторення пройденого матеріалу;
- самостійна робота студентів на занятті;
- використання наочних посібників, ТЗН;
- відповідність змісту заняття навчальним програмам;
- стан успішності, дисципліни в групі;

Методична допомога молодому викладачеві;

- раціональне використання робочого часу;
- розвиток логічного мислення; впровадження активних форм і методів навчання;
- використання передового досвіду на занятті.

Оперативний контроль:

- журнал навчальних занять;
- комплекс методичного забезпечення;
- контроль за проведенням консультацій, занять гуртків, факультативів, курсів за вибором;
- організація роботи кабінету;
- план роботи циклової методичної комісії;
- робоча програма навчальної дисципліни;
- план роботи керівника групи;

Під час контролю використовуються різноманітні методи:

- спостереження за діяльністю викладачів; відвідування й аналіз занять; відвідування й аналіз позааудиторних заходів, курсів за вибором;
- аналіз виконання навчальних планів та програм;
- аналіз документації: плани, журнали, конспекти;
- проведення письмових контрольних робіт та їхній аналіз;

- бесіди з викладачами, керівниками груп за результатами семестру (року) й аналіз даних, одержаних у результаті бесід;
- бесіди з студентами й аналіз одержаної інформації;
- бесіди з батьками й аналіз підсумків цих бесід;
- анкетування викладачів і студентів та аналіз анкет;
- тестування.

Алгоритм здійснення внутрішньоколеджівського контролю:

- складається єдиний графік перевірки стану освітньої діяльності навчального закладу;
- на підставі єдиного графіка складається місячний план роботи.

Організація перевірки стану будь-якого питання освітнього процесу складається з таких етапів:

- планування;
- підготовка до контролю;
- поради підлеглим, їхній інструктаж;
- відвідування занять;
- проведення контрольних зрізів;
- складання характеристики групи;
- перевірка рівня розвитку групи;
- перевірка рівня вихованості;
- перевірка документації;
- перевірка позааудиторної роботи;
- перевірка методичної підготовки викладача;
- складання довідки, висновків;
- підготовка і заповнення узагальнюючих таблиць;
- ознайомлення викладача з підсумками;
- нарада зацікавлених осіб;
- підготовка наказу;
- організація контролю прийнятих рішень;
- інформація про виконання одержаних зауважень.

Внутрішньоколеджівський контроль здійснює директор коледжу, за його доручення заступники з навчальної та навчально-виховної роботи, завідувачі відділеннями або створена з цією метою комісія. Як експерти до участі у контролі можуть залучатися провідні фахівці навчального закладу, керівники циклових, методичних комісій, сторонні компетентні організації й окремі фахівці, що мають відповідні повноваження.

Директор видає наказ/розпорядження про строки та мету майбутньої перевірки, установлює термін подання підсумкових матеріалів і план-завдання (плани-завдання

є типовими і розробляються адміністрацією на кожен вид контролю), що визначає питання конкретної перевірки та перелік матеріалів, які мають забезпечити достатню поінформованість і порівняність результатів контролю для підготовки підсумкової довідки. У випадку планових перевірок підставою для їх проведення є безпосередньо річний план роботи навчального закладу.

Внутрішньоколеджівський контроль може здійснюватися у вигляді планових або оперативних- перевірок, моніторингу, проведення адміністративних робіт.

Внутрішньоколеджівський контроль у вигляді планових перевірок здійснюється відповідно до затверджених планів-графіків, які забезпечують періодичність і виключають нераціональне дублювання в організації перевірки. Він доводиться до членів педагогічного колективу на початку навчального року.

Внутрішньоколеджівський контроль у вигляді оперативної перевірки здійснюється з метою встановлення фактів і перевірки відомостей про порушення, вказаних у зверненнях студентів і їх батьків або інших громадян, організацій, конфліктних ситуацій у відношеннях між учасниками освітнього процесу.

Внутрішньоколеджівський контроль у виді моніторингу передбачає збір, системний облік, опрацювання й аналіз інформації в організації і результатах навчального процесу для ефективного розв'язання завдань управління якістю навчання (результати навчальної діяльності, стан здоров'я студентів, організація харчування, виконання режимних моментів, виконавча дисципліна, навчально-методичне забезпечення, діагностика педагогічної майстерності тощо).

Внутрішньоколеджівський контроль у вигляді адміністративної роботи здійснюється директором коледжу, його заступниками з навчальної та навчально-виховної роботи з метою перевірки успішності навчання в рамках поточного контролю і проміжної атестації студентів.

Тривалість тематичних чи фронтальних перевірок не повинна перевищувати 15 днів із відвідуванням не менше п'яти навчальних занять чи інших заходів, а для вивчення досвіду роботи педагога - не менше 10 занять.

Експерти мають право запитувати необхідну інформацію, вивчати документацію, що відноситься до предмета контролю.

Експертні опитування й анкетування студентів проводяться тільки в необхідних випадках з погодженням психологічної та методичної служби коледжу, а в окремих випадках відповідних міських структур.

Під час проведення планового контролю не потрібно додатково попереджувати викладача, якщо у місячному плані зазначені строки контролю. В екстрених випадках директор, його заступники з навчальної, навчально- виховної роботи, завідувачі відділеннями можуть відвідувати заняття викладачів коледжу без попередження. В екстрених випадках педагог може бути попередженим не менш, ніж за 1 день до відвідування занять (екстреним випадком вважається письмова скарга на порушення прав дитини, законодавства про освіту).

Оформлення результатів внутрішньоколеджівського контролю

Результати внутрішньоколеджівського контролю оформлюються у вигляді аналітичної довідки, довідки про результати внутрішньоколеджівського контролю, доповіді про стан справ з перевіреного питання або іншої форми, установленої в навчальному закладі. Підсумковий матеріал повинен вміщувати констатацію фактів, висновки і, за необхідності, пропозиції. Інформація про результати доводиться до педпрацівників коледжу протягом 10 робочих днів із часу закінчення перевірки.

Педагогічні працівники після ознайомлення з результатами внутрішньоколеджівського контролю повинні поставити підпис під підсумковим матеріалом, упевнитись у тому, що вони доведені до відома про результати *внутрішньоколеджівського контролю*.

При цьому вони мають право зробити запис у підсумковому матеріалі про незгоду з результатами контролю в цілому або за окремими фактами й висновками і звернутися в конфліктну комісію профкому коледжу.

За висновками внутрішньоколеджівського контролю залежно від його форми, мети і завдання, а також з урахуванням реального становища справ:

а) проводяться засідання педагогічної чи навчально-методичної рад, адміністративні наради, робочі засідання з педагогічним колективом;

б) зроблені зауваження і пропозиції фіксуються в документації згідно з номенклатурними справами коледжу;

в) результати внутрішньоколеджівського контролю можуть враховуватися під час проведення атестації педагогічних працівників.

Цим Положенням встановлюються такі реквізити оформлення аналітичної довідки як одного з основних документів, де фіксуються підсумки контролю:

- мета контролю;
- строки;
- склад комісії;
- яка робота проведена у процесі перевірки (відвідані заняття, проведені контрольні роботи, переглянута навчальна документація, проведені співбесіди);
- констатація фактів, що виявлені;
- висновки;
- рекомендації або пропозиції;
- рекомендований спосіб оприлюднення підсумків перевірки (засідання циклової, методичної комісії, нарада педагогічного колективу, нарада при директорі/заступнику директора з навчальної роботи , індивідуально тощо);
- дата та підпис відповідального за написання довідки.

За підсумками контролю у залежності від його форми, цілей і завдань, а також з урахуванням реального стану справ проводяться засідання педагогічної або навчально-методичної ради, наради при директорі/заступниках директора, робочі

наради з педагогічним складом, індивідуальні співбесіди адміністрації з працівниками та ін. заходи, передбачені Положенням про організацію освітнього процесу у ТК Луцького НТУ, Правилами внутрішнього трудового розпорядку та законодавством про освіту.

Директор коледжу за результатами внутрішньоколеджівського контролю приймає такі рішення:

- про видання відповідного наказу;
- про обговорення підсумкових матеріалів внутрішньо-коледжівського контролю колегіальним органом;
- про проведення повторного контролю із залученням певних спеціалістів (експертів);
- про притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників;
- про заохочення працівників;
- інші рішення у межах своєї компетенції.

Про результати перевірки відомостей, викладених у зверненнях студентів, їх батьків, а також у зверненнях і запитах інших фізичних та юридичних осіб, особи-заявники повідомляються у терміни, визначені Законом України «Про звернення громадян» та ін. чинними законодавчими актами.

Прикінцеві положення

Внутрішня система забезпечення якості є одним із етапів формування цілісної системи як внутрішнього, так і зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у коледжі, формування культури якості.

Розвиток внутрішньої системи забезпечення якості передбачає реалізацію:

- цілісної політики забезпечення якості як складової стратегічного управління;
- формування та сповнення освітньої місії коледжу;
- досягнення студенто-центрованого навчання як спільного творення освітнього результату усіма суб'єктами коледжу;
- забезпечення умов і підтримки у просуванні академічної кар'єри студентів;
- забезпечення прозорих процедур набору і розвитку викладацького складу;
- забезпечення публічності інформації про освітню діяльність та вищу освіту в коледжі;
- створення і сертифікацію системи управління якістю за стандартом ISO 9001.

(Розглянуто і схвалено навчально-методичною радою Технічного коледжу Луцького національного технічного університету (протокол № 1 від 29.08.2018 р.)

Затверджено педагогічною радою Технічного коледжу Луцького національного технічного університету, протокол № 1 від "30" серпня 2018 р.)